

شورای عالی حوزه های علمیه

دستورالعمل اجرایی نحوه احراز صلاحیت علمی متقاضیان دریافت حکم تدریس دروس فقه و اصول سطوح عالی حوزه های علمیه

شماره مصوبه: ۱۴۳۸

شماره جلسه: ۱۸

تاریخ تصویب: ۱۳۹۹/۰۷/۱۳

تاریخ ابلاغ: ۱۳۹۹/۰۷/۳۰

مرجع تصویب: شورای عالی حوزه های علمیه

به استناد تبصره ۱ ماده ۸ آیین نامه جذب، پذیرش و ساماندهی اساتید حوزه های علمیه موضوع مصوبه ۹۴۴ شورای عالی حوزه های علمیه و به منظور ضابطه مند نمودن احراز صلاحیت علمی متقاضیان دریافت حکم تدریس دروس فقه و اصول سطوح عالی حوزه های علمیه، «دستورالعمل اجرایی نحوه احراز صلاحیت علمی متقاضیان دریافت حکم تدریس دروس فقه و اصول سطوح عالی حوزه های علمیه» به شرح ذیل تدوین گردید. در این دستورالعمل جهت اختصار به ترتیب به «معاونت آموزش مرکز مدیریت حوزه های علمیه»، «دستورالعمل اجرایی نحوه احراز صلاحیت متقاضیان دریافت حکم تدریس دروس فقه و اصول سطوح عالی حوزه های علمیه» و «متقاضیان دریافت حکم تدریس دروس فقه و اصول سطوح عالی حوزه های علمیه»، «معاونت آموزش»، «دستورالعمل» و منظور از دروس فقه و اصول در این دستورالعمل، دروس ذیل می باشد: **ماده ۱.** «متقاضیان دریافت حکم تدریس» اطلاق می شود. (رحمت؛ ۲) اصول: کتاب فرائد الاصول شیخ انصاری و کتاب کفایه الاصول آخوند خراسانی (رحمت علیه ۱) فقه: کتاب مکاسب شیخ انصاری. تبصره ۱: کتاب هایی که در برنامه ریزی آموزشی، جایگزین کتاب های مذکور می شوند مشمول این ماده خواهند بود. تبصره ۲: ^۱علیهما سایر دروس فقه و اصولی که در سطوح عالی حوزه، سطح سه سفیران هدایت و مراکز تخصصی حوزه (به استثناء مراکز تخصصی فقهی) ارائه میشود مشمول این ماده نبوده و صلاحیت علمی متقاضیان دریافت حکم تدریس این دروس، حسب مورد براساس بند اعضای هیئت های احراز صلاحیت متقاضیان دریافت حکم تدریس **ماده ۲.** الف ماده ۸ و ماده ۱۰ مصوبه ۹۴۴ احراز خواهد شد. موضوع بند ب ماده ۸ مصوبه ۹۴۴، باید دارای شرایط ذیل باشند. ۱) دارای صلاحیت های عمومی مصرح در ماده ۵ مصوبه ۹۴۴؛ ۲) سابقه تحصیل هرکدام از دروس خارج فقه و اصول به مدت ۷ سال یا ارائه گواهی معتبر و یا هر طریق دیگری که مورد تأیید معاونت آموزش باشد؛ ۳) سابقه تدریس موفق دروس سطوح عالی حوزه (مکاسب، رسائل و کفایه) به مدت ۶ سال - که حداقل دو دوره

سابقه تدریس کتاب مورد آزمون را داشته باشد- به تأیید معاونت آموزش؛ 4) حداقل سن 40 سال؛ 5) توانایی دراختیار متقاضیان تدریس حسب تشخیص معاونت آموزش. تبصره: هیئت احرار صلاحیت متقاضیان دریافت حکم تدریس متشکل از حداقل دو استاد . اساتید واجد شرایط ماده 2، توسط معاونت آموزش به مدیر حوزه‌های علمیه جهت تأیید و **ماده 3** دارای شرایط این ماده خواهد بود. صدور حکم معرفی می‌شوند، حکم اساتید مذکور توسط مدیر حوزه‌های علمیه برای مدت دو سال صادر می‌گردد. تبصره: در صورت ارزیابی موفق اساتید موضوع این ماده توسط معاونت آموزش، تمدید احکام ایشان توسط مدیر حوزه‌های علمیه، بلامانع است. استمرار همکاری با اساتیدی که قبل از تصویب این دستورالعمل مشغول به مصاحبه علمی متقاضیان تدریس بوده و فاقد **ماده 4**، برخی از شرایط مصرح در بندهای 2، 3، 4 و 5 ماده 2 این دستورالعمل باشند به شرط دارا بودن 5 سال سابقه اخذ آزمون شفاهی از داوطلبان تدریس در سطوح عالی و ارزیابی موفق با تأیید معاونت آموزش، بلامانع است؛ دارا بودن شرط موضوع بند 1 ماده 2 برای در مرحله اول از متقاضیان حکم تدریس، امتحان کتبی به صورت تشریحی و از کتاب **مورد ماده 5**. همه اساتید الزامی می‌باشد. تدریس، اخذ می‌شود؛ چارچوب سؤالات طراحی شده به شرح ذیل خواهد بود. 1) کلیات، مبانی اساسی و مسائل آن علم در چارچوب مطالب کتاب؛ 2) تبیین و توضیح بخش‌های مشکل و مهم کتاب؛ 3) (اعراب گذاری متن. تبصره 1: نمره قبولی در امتحان کتبی 14 از 20 **ماده 6** می‌باشد. تبصره 2: سوالات امتحان مذکور توسط هیئت‌های موضوع ماده 2 این دستورالعمل صورت خواهد گرفت. متقاضیانی که در امتحان کتبی حائز نمره قبولی شده باشند، در «جلسه مصاحبه تدریس» شرکت خواهند نمود. در این جلسه، حداقل 5 روز قبل از «جلسه مصاحبه تدریس» **ماده 7**. توانایی‌های علمی و مهارت‌های عمومی تدریس مورد ارزیابی قرار می‌گیرد. **ماده 8**. 10 الی 20 صفحه از کتاب مورد آزمون تدریس، مشخص و به داوطلب جهت ایجاد آمادگی لازم اعلام می‌شود. شاخص‌های ارزیابی علمی در «جلسه مصاحبه تدریس» موارد ذیل خواهد بود:

- درست‌خوانی عبارت؛
- تطبیق مطالب با متن و تبیین مطالب علمی مرتبط با موضوع درس ؛
- تفهیم و انتقال درست و واضح مطالب درس؛
- نظام مندی و پیوستگی منطقی در ارائه مباحث؛
- آشنایی با مباحث و موضوعات کلی کتاب؛
- پاسخ صحیح و منطقی به اشکالات و سؤالات علمی متناسب با متن؛
- احاطه علمی به موضوع و فهم مطالب درس؛
- آشنایی با حواشی و شروح کتاب مورد تدریس در سطح استاد و طلاب؛

-
- آشنایی با کتب علمی مرتبط با کتاب مورد تدریس.

تبصره 1: نمره قبولی در جلسه مصاحبه تدریس 14 از 20 می باشد؛ که میانگین نمرات اساتید ارزیاب خواهد بود. تبصره 2: ارزیابی در جلسه مصاحبه **ماده 9**. علمی «جلسه مصاحبه تدریس» توسط هیئت های موضوع ماده 2 این دستورالعمل صورت خواهد گرفت. تدریس همزمان با ارزیابی علمی، مهارت های عمومی تدریس متقاضیان دریافت حکم تدریس، توسط یکی از اساتید متخصص مهارت های مذکور مورد ارزیابی قرار خواهد گرفت. تبصره: استاد مهارت های عمومی تدریس باید از دانش آموختگان حوزوی بوده و اهم شاخص های ارزیابی احراز مهارت های عمومی تدریس عبارتند از: **ماده 10**. توسط معاونت آموزش تعیین می گردد.

- طرح درس؛
- توان دسته بندی و ارائه منطقی مطالب؛
- شرکت دادن طلاب در مباحث درس؛
- توان ارزشیابی طلاب در مباحث ارائه شده؛
- توان مدیریت و اداره مطلوب جلسه درس؛
- ایجاد انگیزه و علاقه درسی در طلاب؛
- رعایت آراستگی و حفظ جایگاه و شئون تدریس.

متقاضیانی که در ارزیابی علمی موفق به **ماده 11**. تبصره: نمره قبولی در ارزیابی مهارت های عمومی تدریس 14 از 20 می باشد. کسب نمره قبولی بشوند ولی در ارزیابی مهارت های عمومی تدریس نمره قبولی را کسب نمایند موظف به شرکت در کارگاه های جلسه مصاحبه تدریس به مدت حداقل 40 **ماده 12**. مهارت افزایی تدریس که توسط معاونت آموزش برگزار می گردد خواهند بود. **ماده 13**. دقیقه به صورت جلسه درس با حضور هیئت ارزیاب علمی و استاد ارزیاب مهارت های عمومی تدریس برگزار می گردد. متقاضیان دریافت حکم تدریس که حداقل یک دوره سابقه تدریس دروس مورد آزمون را با تأیید معاونت آموزش داشته باشند، از آزمون کتبی معاف خواهند بود؛ اختیار اینگونه افراد حسب مورد از طریق جلسه مصاحبه تدریس و یا استماع فایل های صوتی و یا معاونت آموزش حسب تشخیص خود می تواند صلاحیت علمی و **ماده 14**. صوتی- تصویری تدریس نامبرده صورت خواهد گرفت. مهارت های عمومی تدریس متقاضیان دریافت حکم تدریس را که دارای شرایط ذیل باشند، از طریق بررسی فایل های صوتی و یا صوتی- تصویری احراز نماید.

- ارائه گواهی توان تدریس دروس سطوح عالی از طرف دونفر از اساتید سطوح عالی یا خارج حوزه که مورد تأیید معاونت آموزش می‌باشد؛
- دارا بودن حداقل 5 سال سابقه تدریس که طی آن، دو دوره دروسی که تقاضای دریافت مجوز تدریس آن را دارند تدریس شده باشد.

فایل‌های صوتی و یا صوتی تصویری حسب تشخیص معاونت آموزش حداقل باید 10 عدد بوده و از بخشی که معاونت **ماده 15**. آموزش تعیین می‌کند باشد. تبصره: فایل‌ها لزوماً باید مربوط به جلسه تدریس باشد. و لذا تدریس به صورت فردی و بدون حضور ارزیابی فایل‌های صوتی و یا صوتی تصویری توسط هیئت ارزیاب علمی و استاد ارزیاب مهارت- **ماده 16**. طلاب مورد قبول نیست. اساتید **ماده 17**. های عمومی تدریس براساس شاخص‌های ارزیابی علمی و مهارتی مصرح در ماده‌های 7 و 9 صورت خواهد گرفت. شناخته شده و معتبر دروس فقه و اصول که متقاضی حکم تدریس دروس مذکور می‌باشند، حسب تشخیص معاونت آموزش در صورت دارا بودن شرایط ذیل به هیئت‌های 3 نفره موضوع بند ج مصوبه 944 معرفی خواهند شد.

- دارا بودن حداقل 15 سال سابقه تدریس موفق که حداقل 10 سال آن دروس فقه و اصول سطوح عالی حوزه‌های علمیه باشد، به تأیید معاونت آموزش؛
- دارا بودن حداقل 50 سال سن.

هیئت‌های موضوع بند ج ماده 8 مصوبه 944 چنانچه با بررسی سوابق علمی و آموزشی اساتید موضوع بند مذکور، وی را **ماده 18**. واجد صلاحیت علمی برای تدریس دروس فقه و اصول سطوح عالی بدانند؛ مراتب را جهت صدور حکم تدریس به مدیر حوزه‌های علمیه اعلام می‌نمایند؛ در غیر این صورت احراز صلاحیت اینگونه اساتید براساس بند ب ماده 8 مصوبه 944 صورت خواهد گرفت. منظور از تدریس موفق در این دستورالعمل تدریسی می‌باشد که براساس شاخص‌های معاونت آموزش حائز حداقل امتیاز **ماده 19**. ضوابط اجرایی مربوط به مواد مختلف این دستورالعمل، غیر از موارد مندرج در این دستورالعمل، توسط **ماده 20**. لازم باشد. این دستورالعمل در 21 ماده و 11 تبصره به تصویب **ماده 21**. معاونت آموزش، تهیه و به تأیید مدیر حوزه‌های علمیه خواهد رسید. شورای عالی حوزه‌های علمیه رسید؛ و معاونت آموزش موظف است ظرف مدت سه ماه نسبت به اجرای این دستورالعمل اقدام نماید.